

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Patriarchæ Ierosolymitano apostolicæ sedis Legato, & Tyrenensi
Archiepiscopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

dem præsentationem Abbatis in festo Annuntiationis beatæ Mariæ in Diaconum fuit postmodum ordinatus; nec recolit utrum dies qua ordinem subdiaconatus accepit esset sabbatum quatuor temporum, utrumve dies quo fuit in Diaconum ordinatus esset sabbatum quo canitur *Sistentes*. Vnde licet statuto tempore in sacerdotem promotus divina diu officia celebraret, postmodum tamen, ut à conscientia sua dubitationis scrupulum amoveret, à divinorum celebratione duxit humiliter abstinendum, quousque super hoc nostræ recepisset beneplacitum voluntatis. Quocirca discretioni tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus si super iis veritas ignoratur, eundem in susceptis permittas ordinibus hberè ministrare: quia ubi contrarium non apparet, Episcopus rite præsumitur processisse; præsertim cum & solemnitas beati Mauricij quatuor jejuniarum temporibus, & festum Annuntiationis sabbatho quo *sistentes* canitur, frequenter occurrant. Verum ex anno quo extitit ordinatus per diligentem computationem posset veritas indagari; & si constaret quòd extra statuta fuisset sabbatha ordinatus, quamquam sustineri posset quod fuit de ordine subdiaconali præsumptum, diaconalis tamen ordinis ei deberet executio interdicti. Tu denique fili Abbas &c. Datum Laterani xvi. Kal. Ianuarij, pontificatus nostri anno decimosexto.

*EPISCOPO SVESIONENSI,
Abbati Longipontis Cisterciensis ordinis
Suessionensis diocesis, & G. Decano Suessionensi.*

*Epist. 149.
De negotio committatus Campaniæ & Briæ.
Vide infra epist. 151.*

Dilecta in Christo filia nobilis mulier Blanka Comitissa Campaniæ ac Theobaldus natus ejus nostris auribus intimarunt quòd inlicitæ recordationis Henricus Comes Campaniæ atque Briæ profecturus in terram sanctam, Baronibus & Militibus suis iussit ut si eum de transmarinis partibus contingeret non redire, claræ memoriæ Theobaldo fratri suo intenderent, utpote terræ domino, faciens eos super hoc præstare corporaliter iuramentum, qui post mortem ejusdem Comitis præfato Theobaldo tamquam Campaniæ ac Briæ Comiti, terris suis receptis ab ipso, fidelitatem & homagium præstiterunt. Verum quia præfatus Henricus in partibus transmarinis duas filias ex claræ memoriæ [Isabella] Regina Hierosolymitana sibi, ut dicitur, minus legitimè copulata suscepit, Comitissa præfata & filius ejus timen-

Vide gesta Innoc. III. cap. 38.

tes sibi ab illis vel à viris earum, cum fuerint matrimonio copulata, moveri super eisdem comitatibus quæstionem, ne pro defectu testium jus eorum valeat deperire, nobis humiliter supplicarunt ut valitudinarios testes & senes recipi faceremus. Nos igitur eorum volentes indemnitatibus præcavere, ne veritas valeat occultari, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus testes senes & valitudinarios, quos super iis iudem producendos duxerint, admittatis, & diligenter examinantes eosdem, ac depositiones ipsorum fideliter redigentes in scriptis, ipsas sigillorum vestrorum munimine roboratas faciatis cautius custodiri. Quòd si non omnes &c. tu frater Episcopo &c. Vos denique, frater Episcopo, ac fili Abbas, super vobis ipsis & creditis vobis gregibus taliter &c. Datum Laterani i. Idus Decemb. pontificatus nostri anno sextodecimo.

In eundem modum Vindocinensi & de Eleemosyna Abbatibus Carnotensis diocesis, & Subdecano sancti Martini Turenensis usque in finem. Datum Laterani ut supra.

*P A T R I A R C H Æ
Ierosolymitano apostolice sedis Legato,
& Tyrenensi Archiepiscopo.*

EX parte dilectæ in Christo filiar nobilis mulieris Blanchæ Comitissæ Campaniæ ac Theobaldi nati ejus nostro est apostolatu referatum quòd nobilis vir Erardus de Brena nuper ad partes vestras accessit ut unam de filiabus claræ memoriæ Henrici Comitis Campaniæ accipiat in uxorem, quæ ipsum dicitur in eo gradu consanguinitatis attingere quòd secundum sanctorum patrum statuta legitimè nequeunt copulari, cum inlicitæ recordationis Lodovicus Rex Grossus, proavus videlicet Comitis supradicti, frater extiterit Florij, cujus propepos est Erardus. quod, ut asserunt, satis est in Galliarum partibus manifestum, & constare de facili poterit evidenter. Cum igitur ipsi, si necesse fuerit, id probare in eisdem partibus sint parati, & satius sit in hujusmodi ante tempus occurrere quàm post tempus remedium mendicare, fraternitati vestræ per apostolica scripta præcipiendo mandamus quatenus sub pœna excommunicationis appellatione remota inhibere curetis hujusmodi contrahi copulam inter eos, ne scandalum oriatur ex eo ex quo debet utilitas provenire. Quòd si non ambo &c. alter vestrum &c. Vos denique, fratres Patriarcha & Archiepiscopo, super vobis ipsis &c.

*Epist. 150.
De matrimonio Erardi de Brena.
Vide appendicem hujus libri.*

Datum Laterani xvii. Kal. Ianuarij, pontificatus nostri anno sextodecimo.

In eundem modum Suelstonensi & Cathalaunensi Episcopis, & Decano Suelstonensi usque ad partes ultramarinas accessit &c. usque probare in vestris partibus &c. usque quatinus si forte idem Erardus in Galliam venerit cum puella, sub poena excommunicationis &c. usque provenire. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Vos denique fratres Episcopi &c. Datum Laterani &c. ut supra.

NOBILI MULIERI BLANCHÆ
Comitisse Campaniæ, ac Theobaldo nato ejus.

*Epist. 151.
Ejusdem argumenti cum epistola 149.
Vide appendicem hujus libri.*

EX parte vestra fuit propositum coram nobis quod dilectus filius noster Robertus rituli sancti Stephani in Cœlio monte Presbyter Cardinalis apostolicæ sedis Legatus, adjunctis sibi quibusdam Episcopis & aliis bonis viris, super hoc quod inclytæ recordationis Comes Henricus ad partes ultramarinas iterum terram suam Theobaldo fratri suo fecit jurari si de illis partibus non rediret, & quod prædictus Comes cum claræ memoriæ [Isabella] Regina Hierosolymitana post mortem [Conradi] Marchionis Montisferrati, qui eam Vnfredo de Toron legitimo viro ejus violenter abstulerat, ipso Vnfredo vivente contraxit, quosdam testes recepit, pro eo quod de morte quorundam illorum, cum essent senes, poterat merito dubitari, & de longa timeri absentia aliorum, necnon & periculis aliis quæ propter guerras poterant imminere. Nos igitur vestris precibus annuentes, quod super iis providè ac legitime factum est per Cardinalem prædictum, robur habere præcipimus firmitatis. Datum Laterani iiii. Idus Decembris, pontificatus nostri anno sextodecimo.

MAGISTRO RADVLPHO
Clerico.

*Epist. 152.
Confirmatur sententia lata pro eo.*

EX multarum tenore perpendimus litterarum quod cum olim causam quæ inter te ex parte una & G. Militem de Curi & Majorem, Scabinos, Oisellum & magistrum domus Dei de Bancingnis diocesis Laudunensis ex altera super terris, pratis, frumento, pomerio, foragiis, minuta decima, & rebus aliis vertebatur, dilecto filio Abbati sancti Eligij Noviomensis & conjugibus suis duxerimus committendam, ipsi rationibus utriusque partis auditis, & causæ meritis intellectis, pro te super prædictis omnibus diffinitivam senten-

tiam promulgarunt, condemnantes partem alteram in expensis. Cumque postmodum super hoc à nobis plures litteræ ad diversos judices emanassent, demum dilecto filio Cantori Noviomensi & suis conjugibus nostris litteris dedimus in mandatis ut dictam sententiam, sicut esset justa, executioni mandantes, ipsam facerent firmiter observari, contradictores appellatione remota per censuram ecclesiasticam compescendo. Coram quibus propositum fuit pars adversa quod ab eadem sententia fuerat ad nostram audientiam appellatum. Sed quamvis ad hoc probandum testes plurimos produxisset, penitus tamen in probatione defecit. Propter quod iidem judices inveniunt eandem sententiam justè latam, ipsam auctoritate apostolica confirmarunt, prædictos Militem, Majorem, & alios, eò quod parere diffinitivæ sententiæ contempserunt diutius & contemnunt, excommunicationis laqueo innodantes. Ne igitur de cetero causa ista semper repulset, adversariorum malitia procurante, in tuum præjudicium & gravamen, tuis laboribus finem imponere volumus atque liti. Vnde quod ab ipsis rationabiliter factum esse dinoscitur approbantes, diffinitivam sententiam justina exigente prolatam auctoritate apostolica confirmamus & præsentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo &c. confirmationis &c. usque incursum. Datum Laterani iv. Idus Decemb. pontificatus nostri anno sextodecimo.

ARCHIEPISCOPO TOLETANO.

Cum quædam diocesis olim Ecclesiæ Toletanæ subjectæ, quas Christianorum exigentibus culpis inimici nominis Christiani tenuerunt diutius occupatas nuper dextera Domini faciente virtutem, per studium & prudentiam carissimi in Christo filij nostri Adolphonsi illustris Regis Castellæ sint extortæ de manibus impiorum, ne cura pastoris desit fidelibus positus in eisdem, eas sollicitudini tuæ duximus committendas, ut donec apostolica sedes de illis aliter duxerit disponendum, curam eis exhibeas pastorem. Ideoque fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus eas habeas taliter commendatas quod divini nominis cultus in eis per tuam sollicitudinem ampliatur, ad restaurandum tamen in eis Episcopos impendas studium & operam efficacem. Tu denique, frater Archiepiscopo &c. Datum Laterani xiiii. Kal. Ianuarij, pontificatus nostri anno decimo-sexto.

*Epist. 153.
De diocibus recuperatis à Christianis.
Vide lib. 15.
epist. 182. 183.*